

249069

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

249069

ການគຶງຫາເພື່ອຫຼັບສຸດຂອງການວິວຄະແນນທີ່ມາດຕະລາງທີ່ປະປົງກູດຈະນຳຕົວຢ້ອງ
ພລື້ງກະຊຸງຕົ້ນພະຍົດຕົ້ນຮູ້ປິດຕະຫຼາດ ແລະ ຫຼື້ມູໂລຣູ
ໃນໄລຍະເຕັມທີ່ຕ້ອນຫຼື້ງກະຕົວອະນຸມັດລົມລົມ

ອໍານວຍ ຕິ່ພອ

ວິທະານີ່ມີຄວາມຫຼັບສິນວິທະາລົ້ນ ພາວີ່ຫະລົ້ນມະນະ ເພື່ອນີ້ມີຄວາມຫຼັບສິນວິທະາ
ທີ່ດູ້ກູ້ນະບັບດູ້ກູ້ນະບັບດູ້ກູ້ນະບັບດູ້ກູ້ນະບັບດູ້ກູ້ນະບັບດູ້ກູ້ນະບັບດູ້ກູ້ນະບັບ
ຮາມາວິທະາຫຼັບສິນວິທະາກໍ່ມີຄວາມຫຼັບສິນວິທະາກໍ່ມີຄວາມຫຼັບສິນວິທະາ

ພຸດທະນາ 2555

ສຶກສື່ນີ້ມີຄວາມຫຼັບສິນວິທະາກໍ່ມີຄວາມຫຼັບສິນວິທະາ

b00254429

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

249069

การศึกษาพันธุ์ข้าวและอัตราส่วนการผสมที่เหมาะสมเพื่อปรับปรุงลักษณะเนื้อสัมผัส
หลังการหุงต้มของข้าวพันธุ์ชัยนาท1 และพันธุ์พิษณุโลก2
ให้ใกล้เคียงข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ105

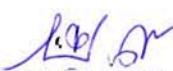

ภัทรพร คำผล

วิทยานิพนธ์เสนอปันพิเศษ มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาหาร
พฤษภาคม 2555
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

คณะกรรมการสอบบัณฑิตวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาพันธุ์ข้าวและอัตราส่วนการผสมที่เหมาะสมเพื่อปรับปรุงลักษณะเนื้อสัมผัสหลังการหุงต้มของข้าวพันธุ์ขัยนาท1 และพันธุ์พิชณ์โลก2 ให้ใกล้เคียงข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ105" ของ ภัทรพร คำผล เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาหาร ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุดรรัตน์ เจียมยิ่งยืน)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหรียญทอง ลิงห์จันสวงศ์)

.....กรรมการ
(ดร.ศศิริวิมล จิตรากร)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวินา น้อยทัพ)

.....กรรมการ
(ดร.คงศักดิ์ ศรีแก้ว)

อนุมัติ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คเนงนิจ ภู่พัฒน์วิบูลย์)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ประกาศคุณปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหรียญทอง สิงห์จานุสวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่เป็นหัวที่ปรึกษา ที่ให้ความเอาใจใส่และให้กำลังใจผู้วิจัยโดยตลอด ขอขอบพระคุณ ดร.ศศิวิมล จิตรากร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภานี น้อยทัพ ที่ปรึกษาร่วมและคณะกรรมการทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำนำปรึกษา ตลอดจนตรวจทานแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง จนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ได้ ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่ ขอขอบคุณทุนวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน ประจำปี 2553 มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ได้ให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณศูนย์วิจัยข้าวพิชณ์โลก จังหวัดพิชณ์โลก ที่ให้การสนับสนุนข้าวพันธุ์พิชณ์โลก2 และข้าวพันธุ์ปทุมธานี1 ขอขอบคุณศูนย์ ขยายเมล็ดพันธุ์พีชที่ 7 จังหวัดเชียงใหม่ ที่ให้การสนับสนุนข้าวพันธุ์ข้าวหอมมะลิ105 และข้าว พันธุ์ข้าว6 นอกเหนือไปจากนี้ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ส่งเสริมการทำวิทยานิพนธ์ ในครั้งนี้ และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการทุกท่านในภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ทวิภาคภูมิ สำหรับความร่วมมือ ตลอดจนผู้ช่วยศาสตราจารย์ที่ให้ความช่วยเหลือ และแนะนำการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ด้วยดีเสมอมา และขอบคุณ ที่ฯ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือระหว่างทำวิทยานิพนธ์

เห็นอสิ่งอื่นใดกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา คุณลุง พี่สาวและน้องชาย ญาติพี่น้อง ของผู้วิจัยที่ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา

คุณค่าและคุณประโยชน์อันเพียงจะมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบและอุทิศแด่ผู้มี พระคุณทุก ๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจไม่มากก็น้อย

ภัทรพร คำผล

ชื่อเรื่อง	การศึกษาพันธุ์ข้าวและอัตราส่วนการผสมที่เหมาะสมเพื่อปรับปรุงลักษณะเนื้อสัมผัสหลังการหุงต้มของข้าวพันธุ์ชัยนาท1 และพันธุ์พิชณุโลก2 ให้ใกล้เคียงข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ105
ผู้วิจัย	ภัทรพร คำผล
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เหรียญทอง สิงห์จันสุวงศ์
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.ศศิวิมล จิตรากร
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปีรีนา น้อยทัพ
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ วท.ม. สาขาวิชาชีวเคมีและเทคโนโลยีอาหาร, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2554
คำสำคัญ	ชัยนาท1 พิชณุโลก2 ข้าวดอกมะลิ105 อัตราส่วนการผสม

บทคัดย่อ

249069

ข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ105 เป็นข้าวที่มีปริมาณอมิโลสต่ำ (ร้อยละ 16.80) เมื่อหุงต้มแล้ว ข้าวส่วนใหญ่เนียนนุ่มและมีกลิ่นหอมโดยธรรมชาติ ได้รับความนิยมในการบริโภค มีราคาค่อนข้างสูง ในขณะที่ข้าวพันธุ์ชัยนาท1 และข้าวพันธุ์พิชณุโลก2 มีปริมาณอมิโลสสูง (ร้อยละ 30.50 และ 33.40 ตามลำดับ) เมื่อหุงต้มแล้วข้าวค่อนข้างร่วนแข็ง แต่มีราคาถูกกว่าข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ105 งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพันธุ์และอัตราส่วนของข้าวที่ใช้ผสมกับข้าวพันธุ์ชัยนาท1 และ ข้าวพันธุ์พิชณุโลก2 เพื่อปรับปรุงลักษณะเนื้อสัมผัสหลังการหุงต้มให้ใกล้เคียงข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ105 โดยใช้ข้าวพันธุ์ปทุมธานี1 และข้าวพันธุ์กุก6 ในการผสมกับข้าวพันธุ์ชัยนาท1 และข้าวพันธุ์พิชณุโลก2 ในอัตราส่วนต่างๆ พบว่าข้าวและอัตราส่วนข้าวต่อน้ำที่ได้รับการยอมรับจากผู้บริโภค คือ ข้าวพันธุ์พิชณุโลก2 ผสมกับข้าวพันธุ์ปทุมธานี1 ในอัตราส่วน 60:40 และอัตราส่วน ข้าวต่อน้ำ 1:2.3 ข้าวพันธุ์พิชณุโลก2 ผสมกับข้าวพันธุ์กุก6 ในอัตราส่วน 80:20 และอัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.3 ข้าวพันธุ์ชัยนาท1 ผสมกับข้าวพันธุ์ปทุมธานี1 ในอัตราส่วน 50:50 และอัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.0 และข้าวพันธุ์ชัยนาท1 ผสมกับข้าวพันธุ์กุก6 ในอัตราส่วน 70:30 และอัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.0 หลังการผสมข้าวตามอัตราส่วนดังกล่าว พบว่าข้าวพันธุ์พิชณุโลก2:ปทุมธานี1 (60:40) พิชณุโลก2:กุก6 (80:20) ชัยนาท1:ปทุมธานี1 (50:50) ชัยนาท1:กุก6 (70:30) มีปริมาณอะไมโลสร้อยละ 24.00, 23.00, 20.83 และ 21.67 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์จุดคุ้มทุน เพื่อนำไปใช้สำหรับการผลิตเชิงพาณิชย์ พบว่าข้าวผสมที่อัตราส่วนต่างๆ มีราคาเฉลี่ยต่ำกว่า ข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ105 ที่มีราคาเฉลี่ย 32.00 - 37.00 บาทต่อกิโลกรัม โดยข้าวที่มีราคาเฉลี่ย

249069

ตำแหน่งได้แก่ ข้าวพันธุ์ชัยนาท1 ผสมกับข้าวพันธุ์กข6 อัตราส่วน 70:30 ซึ่งมีราคาเฉลี่ย 18.38-20.66 บาทต่อกิโลกรัม รองลงมา คือ ข้าวพันธุ์พิษณุโลก2 ผสมกับข้าวพันธุ์กข6 อัตราส่วน 80:20 ซึ่งมีราคาเฉลี่ย 18.92-21.44 บาทต่อกิโลกรัม ข้าวพันธุ์ชัยนาท1 ผสมกับข้าวพันธุ์ปทุมธานี1 อัตราส่วน 50:50 มีราคาเฉลี่ย 19.60-22.55 บาทต่อกิโลกรัม และข้าวพันธุ์พิษณุโลก2 ผสมกับข้าวพันธุ์ปทุมธานี1 อัตราส่วน 60:40 มีราคาเฉลี่ย 19.68-22.64 บาทต่อกิโลกรัม ตามลำดับ ดังนั้นสามารถใช้พันธุ์ข้าวและอัตราส่วนการผสมข้าวที่ได้จากการศึกษานี้เป็นแนวทางในการเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรให้กับเกษตรกรที่เพาะปลูกข้าวพันธุ์พิษณุโลก2 หรือข้าวพันธุ์ชัยนาท1 และเพิ่มทางเลือกให้กับผู้บริโภคได้

Title	STUDY OF VARIETY AND APPROPRIATE MIXING RATIO OF RICE FOR TEXTURE IMPROVEMENT AFTER COOKING OF CHAINAT1 AND PHITSANULOK2 TO BE SIMILAR TO KHAO DAWK MALI105 RICE
Author	Phattharapon Khompon
Advisor	Assistant Professor Riantong Singanusong, Ph.D.
Co - Advisor	Sasivimon Chitrakorn, Ph.D. Assistant Professor Paweena Noitup, Ph.D.
Academic Paper	Thesis M.S. in Food Science and Technology, Naresuan University, 2011
Keywords	Chai Nat1, Phitsanulok2, Khao Dawk Mali105, Mixing ratio

ABSTRACT

249069

Khao Dawk Mali105 rice has low amylose content (16.8%). Characteristic after cooking of Khao Dawk Mali105 rice were sticky and soft texture and had aromatic odor and was accepted by consumer. However, it is expensive. In contrast, Chai Nat1 and Phitsanulok2 rice were high in amylose content (30.50 and 33.40%). After cooking, there were hard in texture and non sticky and lower in price than Khao Dawk Mali105 rice. Therefore, the objective of this research was to study varieties and ratio of rice that mix with Chai Nat1 and Phitsanulok2 rice in order to improve texture after cooking to be similar to Khao Dawk Mali105 rice. The varieties of rice that used for mixing with Chai Nat1 and Phitsanulok2 rice were Patumthani1 and RD6. The results showed that the 30 panelists preferred the following; Phitsanulok2 mixed with Patumthani1 (60:40) and ratio of rice and water was 1:2.3. For Phitsanulok2 mixed with RD6, the ratio of rice was 80:20 and ratio of rice and water was 1:2.3. For Chai Nat1 mixed with Patumthani1, the ratio of rice was 50:50 and ratio of rice and water was 1:2.0. For Chai Nat1 mixed with RD6, the ratio of rice was 70:30 and ratio of rice and water was 1:2.0. Selected mixed rice had the amylose content for Phitsanulok2:Patumthani1 (60:40), Phitsanulok2:RD6 (80:20), Chai Nat1:Patumthani1 (50:50) and Chai Nat1:RD6 (70:30) of

24, 23, 20:83 and 21.67%, respectively. The production cost showed that each selected mixed rice had lower in price than that of Khao Dawk Mali105 rice (32-37 baht/kg). The price of mixed rice between Chai Nat1:RD6 (70:30), Phitsanulok2:RD6 (80:20), Chai Nat1:Pathumthani1 (50:50), Phitsanulok2:Pathumthani1 (60:40) were 18.32-20.66, 18.92-21.44, 16.60-22.55 and 19.68-22.64 baht/kg, respectively. Thus, the varieties and ratio of rice that mixed with Chai Nat1 and Phitsanulok2 rice from this study could be used to improve the texture of these two varieties of rice to be similar to that of Khao Dawk Mali105 rice after cooking. This research could make value added to agricultural products, and that consumers who cultivated these two varieties of rice can have more choices to mix rice for cooking.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของงานวิจัย	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตงานวิจัย	2
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
ข้าว	4
คุณภาพของเมล็ดข้าว	10
ปริมาณอเมิลส (Amylose content)	10
ความคงตัวของแป้งสุก (Gel consistency)	12
อุณหภูมิแป้งสุก (Gelatinization temperature, GT)	13
ค่าการ слایด์ในด่าง (Alkali Test)	14
โปรตีน (Protein)	15
ความหนืดของแป้งข้าว	16
อัตราการยึดตัวของเมล็ดข้าวสุก (Elongation ratio)	17
คุณภาพการหุงต้ม (Cooking quality)	20
คุณภาพการรับประทานของข้าว (Eating quality)	20
การเก็บรักษาข้าว	23
การเปลี่ยนแปลงสมบัติทางเคมีของเมล็ดข้าวในระหว่างการเก็บรักษา	25
3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
วัดถูกต้อง	27
สารเคมีที่ใช้ในการทำวิจัย	27
อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	27
วัตถุดิบ.....	27
สารเคมีที่ใช้ในการทำวิจัย	27
อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย	28
ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย	29
การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต	34
การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	34
สถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล	34
4 ผลการวิจัย	35
ตอนที่ 1 การศึกษาสมบัติทางกายภาพ เคมี และเคมีกายภาพของข้าว พันธุ์ข้าวดอกมะลิ105 ข้าวพันธุ์กุข6 ข้าวพันธุ์ปทุมธานี1 ข้าวพันธุ์ชัยนาท1 และข้าวพันธุ์พิษณุโลก2 ก่อนและหลัง การหุงต้ม	35
ตอนที่ 2 การศึกษาพันธุ์ข้าว อัตราส่วนการผสมของพันธุ์ข้าว และสัดส่วนน้ำที่ เหมาะสมสำหรับปรับปรุงลักษณะเนื้อสัมผัสของข้าวพันธุ์ ชัยนาท1 และข้าวพันธุ์พิษณุโลก2 ให้ใกล้เคียงข้าวพันธุ์ ขาวดอกมะลิ105.....	52
ตอนที่ 3 การศึกษาสมบัติทางกายภาพ เคมี และเคมีกายภาพของข้าวพันธุ์ ชัยนาท1 และข้าวพันธุ์พิษณุโลก2 ที่ผ่านกรรมวิธีปรับปรุง ลักษณะเนื้อสัมผัสให้ใกล้เคียงข้าวขาวดอกมะลิ105 และได้รับ การยอมรับจากผู้บริโภคก่อนและหลังการหุงต้ม.....	100
การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต	116

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 บทสรุป	118
สรุปผลการวิจัย	118
ข้อเสนอแนะ	119
บรรณานุกรม	120
ภาคผนวก	126
ประวัติผู้วิจัย	155

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 การเปรียบเทียบความแตกต่างด้านการเพาะปลูก ลักษณะทางกายภาพ ทางเคมี และเคมีกายภาพของข้าวสารแต่ละสายพันธุ์	9
2 การแบ่งประเภทข้าวตามปริมาณของอมิโลส	11
3 การแบ่งประเภทข้าวตามปริมาณอมิโลสและลักษณะข้าวสุก	11
4 ความนุ่งตัวของแป้งสุก	12
5 ประเภทของข้าวแบ่งตามระดับอุณหภูมิแป้งสุก	13
6 ระดับค่าแนนและลักษณะการสลายตัวของเมล็ด	14
7 การประเมินค่าการสลายตัวในด่าง (Alkali spreading value)	15
8 การแบ่งประเภทข้าวตามอัตราการยึดตัวของเมล็ดข้าวสุก	18
9 อัตราส่วนการผสมข้าวพันธุ์ต่างๆ และสัดส่วนน้ำที่ใช้สำหรับการหุงต้ม	32
10 ราคาเฉลี่ยขายส่งข้าวตลาดกรุงเทพฯ ประจำเดือนกันยายน–ตุลาคม พ.ศ.2552.....	34
11 ผลการวิเคราะห์คุณภาพข้าว 5 สายพันธุ์ด้านกายภาพ ก่อนการหุงต้ม	40
12 ผลการวิเคราะห์คุณภาพข้าว 5 สายพันธุ์ด้านเคมี และเคมีกายภาพ ก่อนการหุงต้ม	41
13 สมบัติทางเคมีกายภาพด้านความหนืดของข้าวทั้ง 5 สายพันธุ์ เมื่อทดสอบ ด้วยเครื่อง Rapid Visco Analyzer.....	46
14 ผลการวิเคราะห์คุณภาพด้านกายภาพของข้าว 5 สายพันธุ์ หลังการหุงต้ม	50
15 ผลการวิเคราะห์คุณภาพด้านลักษณะเนื้อสัมผัส และด้านเคมี ของข้าว 5 สายพันธุ์ หลังการหุงต้ม	51
16 อัตราส่วนข้าวผสมที่ได้รับการคัดเลือกจากการทดสอบความชื้น ทางประสาทสัมผัส.....	99
17 ผลการวิเคราะห์คุณภาพด้านกายภาพของข้าวที่ผ่านการคัดเลือกจาก ผู้ทดสอบชิมก่อนการหุงต้ม	103

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
18 ผลการวิเคราะห์คุณภาพด้านเคมี และเคมีกायภาพของข้าวที่ผ่านการคัดเลือกจากผู้ทดสอบชิมก่อนการหุงต้ม	107
19 สมบัติทางกายภาพด้านความหนืดของข้าวผสม ทดสอบด้วยเครื่อง Rapid Visco Analyzer	108
20 ผลการวิเคราะห์คุณภาพด้านกายภาพของข้าวที่ผ่านการคัดเลือกจากผู้ทดสอบชิมหลังการหุงต้ม	113
21 ผลการวิเคราะห์คุณภาพด้านเนื้อสัมผัส สี และปริมาณโปรตีนของข้าวผสม พันธุ์ชัยนาท 1 ที่ผ่านการคัดเลือกจากผู้ทดสอบชิมหลังการหุงต้มที่ อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.0	114
22 ผลการวิเคราะห์คุณภาพด้านเนื้อสัมผัส สี และปริมาณโปรตีนของข้าวผสม พันธุ์พิษณุโลก 2 ที่ผ่านการคัดเลือกจากผู้ทดสอบชิมหลังการหุงต้มที่ อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.3	115
23 ราคาขายส่งเฉลี่ยของข้าวที่ผ่านการยอมรับจากผู้ทดสอบชิม และส่วนต่าง ของราคาขายส่งเฉลี่ยเมื่อเปรียบเทียบกับข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105	117
24 ความหมายของคุณลักษณะเนื้อสัมผัสด้วย ๆ ในเชิงคุณภาพจากการทำ Texture Profile Analysis และในเชิงคุณภาพทางประสาทสัมผัส	133
25 การอ่านค่า Gel Consistency	148

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 ลักษณะเมล็ดข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105	4
2 ลักษณะเมล็ดข้าวพันธุ์พิชณุโลก 2	5
3 ลักษณะเมล็ดข้าวพันธุ์ขัยนาท 1	6
4 ลักษณะเมล็ดข้าวพันธุ์ปทุมธานี 1	7
5 ลักษณะเมล็ดข้าวพันธุ์กุ๊ก 6	8
6 กราฟความหนืดของแป้ง จากการวิเคราะห์ด้วยเครื่อง Rapid Visco Analyzer	16
7 การเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของเมล็ดข้าวในระหว่างการเก็บรักษา	26
8 ค่าการสลายตัวในด่างของข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 (A, B,) ข้าวพันธุ์ปทุมธานี 1 (C, D) ข้าวพันธุ์กุ๊ก 6 (E, F) ข้าวพันธุ์พิชณุโลก 2 (G, H) และ ขัยนาท 1 (I, J) ทั้งก่อน (A, C, E, G, I) และหลัง (B, D, F, H, J) การสลายตัว	42
9 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านต่างๆ ของข้าวพันธุ์พิชณุโลก 2 ผสมกับข้าวพันธุ์ปทุมธานี 1 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:1.7 เปรียบเทียบ กับข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105	52
10 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านลักษณะ pragm (A) สี (B) กลิ่น (C) รสชาติ (D) ความแข็ง (E) การเกาะรวมตัวกันของตัวอย่าง (F) ความยืดหยุ่น (G) ความเกะกะติดของข้าวในปาก (H) การทนต่อการเคี้ยว (I) ความเหนียว (J) และความชอบรวม (K) ของข้าวพันธุ์พิชณุโลก 2 ผสมกับข้าวพันธุ์ปทุมธานี 1 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:1.7 เปรียบเทียบ กับข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105	53
11 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านต่างๆ ของข้าวพันธุ์พิชณุโลก 2 ผสมกับข้าวพันธุ์กุ๊ก 6 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:1.7 เปรียบเทียบกับ ข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105	56

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
12 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านลักษณะปراกญ (A) สี (B) กลิ่น (C) รสชาติ (D) ความแข็ง (E) การเก็บรวมตัวกันของตัวอย่าง (F) ความยืดหยุ่น (G) ความเก้าอี้ดของข้าวในปาก (H) การทนต่อการเคี้ยว (I) ความเหนียว (J) และความชอบรวม (K) ของข้าวพันธุ์พิเศษโลก 2 ผสมกับข้าวพันธุ์กช 6 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:1.7 เปรียบเทียบกับข้าว พันธุ์ข้าวດอกมะลิ 105	57
13 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านต่าง ๆ ของข้าวพันธุ์ขี้ยนาท 1 ผสมกับข้าวพันธุ์ปทุมธานี 1 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:1.7 เปรียบเทียบกับ ข้าวพันธุ์ข้าวດอกมะลิ 105.....	60
14 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านลักษณะปраกญ (A) สี (B) กลิ่น (C) รสชาติ (D) ความแข็ง (E) การเก็บรวมตัวกันของตัวอย่าง (F) ความยืดหยุ่น (G) ความเก้าอี้ดของข้าวในปาก (H) การทนต่อการเคี้ยว (I) ความเหนียว (J) และความชอบรวม (K) ของข้าวพันธุ์ขี้ยนาท 1 ผสมกับข้าวพันธุ์ปทุมธานี 1 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:1.7 เปรียบเทียบ กับข้าวพันธุ์ข้าวດอกมะลิ 105	61
15 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านต่าง ๆ ของข้าวพันธุ์ขี้ยนาท 1 ผสมกับข้าวพันธุ์กช 6 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:1.7 เปรียบเทียบกับ ข้าวพันธุ์ข้าวດอกมะลิ 105.....	63
16 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านลักษณะปраกญ (A) สี (B) กลิ่น (C) รสชาติ (D) ความแข็ง (E) การเก็บรวมตัวกันของตัวอย่าง (F) ความยืดหยุ่น (G) ความเก้าอี้ดของข้าวในปาก (H) การทนต่อการเคี้ยว (I) ความเหนียว (J) และความชอบรวม (K) ของข้าวพันธุ์ขี้ยนาท 1 ผสมกับข้าวพันธุ์กช 6 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:1.7 เปรียบเทียบกับข้าว พันธุ์ข้าวດอกมะลิ 105	64

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
17 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านต่าง ๆ ของข้าวพันธุ์พิชณุโลก 2 ผสมกับข้าวพันธุ์ปทุมธานี 1 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.0 เปรียบเทียบกับ ข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105.....	67
18 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านลักษณะปรากว (A) สี (B) กลิ่น (C) รสชาติ (D) ความแข็ง (E) การเก็บรวมตัวกันของตัวอย่าง (F) 'ความยืดหยุ่น (G) ความเกะติดของข้าวในปาก (H) การทนต่อการเคี้ยว (I) ความเหนียว (J) และความชอบรวม (K) ของข้าวพันธุ์พิชณุโลก 2 ผสมกับข้าวพันธุ์ปทุมธานี 1 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.0 เปรียบเทียบ กับข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105	68
19 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านต่าง ๆ ของข้าวพันธุ์พิชณุโลก 2 ผสมกับข้าวพันธุ์กุก 6 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.0 เปรียบเทียบกับ ข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105.....	71
20 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านลักษณะปรากว (A) สี (B) กลิ่น (C) รสชาติ (D) ความแข็ง (E) การเก็บรวมตัวกันของตัวอย่าง (F) 'ความยืดหยุ่น (G) ความเกะติดของข้าวในปาก (H) การทนต่อการเคี้ยว (I) ความเหนียว (J) และความชอบรวม (K) ของข้าวพันธุ์พิชณุโลก 2 ผสมกับข้าวพันธุ์กุก 6 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.0 เปรียบเทียบกับข้าว พันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105	72
21 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านต่าง ๆ ของข้าวพันธุ์ชัยนาท 1 ผสมกับข้าวพันธุ์ปทุมธานี 1 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.0 เปรียบเทียบกับ ข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105.....	75

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
22 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านลักษณะปراกญา (A) สี (B) กลิ่น (C) รสชาติ (D) ความแข็ง (E) การเก็บรวมตัวกันของตัวอย่าง (F) ความยึดหยุ่น (G) ความเกะติดของข้าวในปาก (H) การทนต่อการเคี้ยว (I) ความเหนียว (J) และความชอบรวม (K) ของข้าวพันธุ์ชัยนาท 1 ผสมกับข้าวพันธุ์ปทุมธานี 1 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.0 เปรียบเทียบ กับข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105	76
23 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านต่าง ๆ ของข้าวพันธุ์ชัยนาท 1 ผสม กับข้าวพันธุ์กข 6 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.0 เปรียบเทียบกับ ข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105	79
24 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านลักษณะปراกญา (A) สี (B) กลิ่น (C) รสชาติ (D) ความแข็ง (E) การเก็บรวมตัวกันของตัวอย่าง (F) ความยึดหยุ่น (G) ความเกะติดของข้าวในปาก (H) การทนต่อการเคี้ยว (I) ความเหนียว (J) และความชอบรวม (K) ของข้าวพันธุ์ชัยนาท 1 ผสม กับข้าวพันธุ์กข 6 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.0 เปรียบเทียบกับข้าวพันธุ์ ขาวดอกมะลิ 105	80
25 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านต่าง ๆ ของข้าวพันธุ์พิชณุโลก 2 ผสมกับข้าวพันธุ์ปทุมธานี 1 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.3 เปรียบเทียบกับ ข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105	83
26 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านลักษณะปراกญา (A) สี (B) กลิ่น (C) รสชาติ (D) ความแข็ง (E) การเก็บรวมตัวกันของตัวอย่าง (F) ความยึดหยุ่น (G) ความเกะติดของข้าวในปาก (H) การทนต่อการเคี้ยว (I) ความเหนียว (J) และความชอบรวม (K) ของข้าวพันธุ์พิชณุโลก 2 ผสม กับข้าวพันธุ์ปทุมธานี 1 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.3 เปรียบเทียบกับข้าว พันธุ์ขาวดอกมะลิ 105	84

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
27 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านต่าง ๆ ของข้าวพันธุ์พิชณุโลก2 ผสมกับข้าวพันธุ์ข6 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.3 เปรียบเทียบกับ ข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ105	87
28 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านลักษณะปราภูมิ (A) สี (B) กลิ่น (C) รสชาติ (D) ความแข็ง (E) การเกาะรวมตัวกันของตัวอย่าง (F) ความยึดหยุ่น (G) ความเกะติดของข้าวในปาก (H) การทนต่อการเคี้ยว (I) ความเหนียว (J) และความชอบรวม (K) ของข้าวพันธุ์พิชณุโลก2 ผสม กับข้าวพันธุ์ข6 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.3 เปรียบเทียบกับข้าวพันธุ์ ข้าวดอกมะลิ105	88
29 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านต่าง ๆ ของข้าวพันธุ์ชัยนาท1 ผสมกับข้าวพันธุ์ปทุมธานี1 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.3 เปรียบเทียบกับ ข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ105	91
30 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านลักษณะปราภูมิ (A) สี (B) กลิ่น (C) รสชาติ (D) ความแข็ง (E) การเกาะรวมตัวกันของตัวอย่าง (F) ความยึดหยุ่น (G) ความเกะติดของข้าวในปาก (H) การทนต่อการเคี้ยว (I) ความเหนียว (J) และความชอบรวม (K) ของข้าวพันธุ์ชัยนาท1 ผสม กับข้าวพันธุ์ปทุมธานี1 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.3 เปรียบเทียบกับข้าว พันธุ์ข้าวดอกมะลิ105	92
31 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านต่าง ๆ ของข้าวพันธุ์ชัยนาท1 ผสมกับข้าวพันธุ์ข6 ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.3 เปรียบเทียบกับ ข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ105	95

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
32 คะแนนความชอบทางประสาทสัมผัสด้านลักษณะปรากฏ (A) สี (B) กลิ่น (C) รสชาติ (D) ความแข็ง (E) การเกาะรวมตัวกันของตัวอย่าง (F) ความยืดหยุ่น (G) ความเกะกะติดของข้าวในปาก (H) การทนต่อการเคี้ยว (I) ความเหนียว (J) และความชอบรวม (K) ของข้าวพันธุ์ชัยนาท 1 ผสม กับข้าวพันธุ์ปทุมธานี ที่อัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:2.3 เปรียบเทียบกับข้าว ‘พันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105’	96
33 กราฟที่ได้จากการทำ Texture Profile Analysis	132
34 กราฟความหนืดของแป้งข้าวพันธุ์ชัยนาท 105	143
35 กราฟความหนืดของแป้งข้าวพันธุ์พิษณุโลก 2	143
36 กราฟความหนืดของแป้งข้าวพันธุ์ชัยนาท 1	144
37 กราฟความหนืดของแป้งข้าวพันธุ์ปทุมธานี 1	144
38 กราฟความหนืดของแป้งข้าวพันธุ์กข 6	145
39 กราฟความหนืดของแป้งข้าวพันธุ์พิษณุโลก 2: ข้าวพันธุ์ปทุมธานี 1 (60:40)	145
40 กราฟความหนืดของแป้งข้าวพันธุ์พิษณุโลก 2: ข้าวพันธุ์กข 6 (80:20)	146
41 กราฟความหนืดของแป้งข้าวพันธุ์ชัยนาท 1: ข้าวพันธุ์ปทุมธานี 1 (50:50)	146
42 กราฟความหนืดของแป้งข้าวพันธุ์ชัยนาท 1: ข้าวพันธุ์กข 6 (70:30)	147